

Koning Salomo

Regeert van 972 - 932 v. Chr.

1 Koningen 1 t/m 11

2 Kronieken 1 t/m 9

Nog tijdens het leven van David doet Adonia, halfbroer van Salomo, een poging koning te worden. Deze poging mislukt, want David laat Salomo direct in aanwezigheid van het volk door Natan tot koning zalven. David draagt alle koningstaken over aan Salomo en instrueert hem over de tempelbouw. Bij de overdracht van het koningschap roept David alle invloedrijke personen van zijn rijk bijeen en draagt hen op in alles de geboden van God na te leven opdat zij dit land voor altijd in bezit mogen houden.

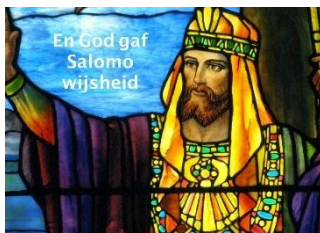
Salomo bestijgt de troon van zijn vader David en regeert met vaste hand. God staat hem ter zijde en maakt hem buitengewoon machtig.

Als eerste neemt hij actie richting de tegenstanders van zijn koningschap. Via zijn moeder Batseba krijgt hij het verzoek van Adonia om met Abisag uit Sunem te mogen trouwen. Salomo zegt dat zij dan net zo goed het koningschap voor hem kan vragen en ook pleit zij dan tegelijk voor Abjatar en Joab, beiden medestanders van Adonia. Salomo laat Adonia en Joab doden en ontzet Abjatar uit het priesterambt. Simi die zijn vader David destijds vervloekte, mag van Salomo in Jeruzalem blijven wonen, maar mag de stad niet verlaten. Als hij dat later toch doet, laat hij Simi ter dood brengen.

Saul 1031 - 1011 v. Chr.
David 1011 - 972 v. Chr.
Salomo 972 - 932 v. Chr.

Salomo's wijsheid, grootheid en rijkdom

Salomo toont zijn liefde voor God door te handelen naar wat zijn vader David hem heeft voorgehouden. Net als het volk brengt ook hij offers aan God in Gibeon, de belangrijkste offerhoogte van het land. Er is immers nog geen tempel voor God gebouwd. Het is in Gibeon dat God hem in een droom vraagt wat Hij hem zal geven. Salomo overweegt dat hij nog jong is, nog geen ervaring heeft, en toch van God al

een zware opdracht krijgt een groot volk te leiden. Daarom vraagt hij een opmerkelijke geest voor die opdracht en om te onderscheiden tussen goed en kwaad. Salomo vraagt dus geen lang leven, rijkdom of dood van zijn vijanden. Dat Salomo dit vraagt bevalt God en Hij belooft hem niet alleen wijsheid en onderscheidingsvermogen, maar ook rijkdom en roem en een lang leven. Salomo brengt offers aan God en richt met zijn hovelingen een feestmaal aan.

Salomo schakelt veel raadsheren in: priesters, hofschrijvers, kanseliers, legeroversten, stadhouders, vertrouwensmannen, hofmeesters en opzichters. Er worden twaalf stadhouders aangesteld die beurtelings een maand lang in het levensonderhoud van de koning en zijn hofhouding moeten voorzien. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de duizenden paarden en wagenmenners.

Salomo breidt zijn gebied uit van de Eufraat tot aan Gaza. Hij leeft in vrede met de omringende landen en de bevolking kan onbezorgd leven. Hij trouwt met de dochter van de farao en wordt daarmee de schoonzoon van de koning van Egypte. God schenkt Salomo veel wijsheid, onderscheidingsvermogen en kennis van zaken. Uit alle omringende landen komen afgevaardigden van koningen naar zijn wijsheid

luisteren. Salomo dicht vele spreuken en liederen over allerlei planten en dieren en over het dagelijks leven.

Salomo's wijze vonnis

Een blijk van wijsheid is zijn uitspraak in een rechtsgeding van twee vrouwen die beiden een kind hebben. Eén van de kinderen overlijdt doordat de moeder er op is gaan liggen. Deze moeder beschuldigt de ander ervan dat zij de kinderen heeft verwisseld en het dode kind bij haar heeft neergelegd. Die moeder ontkent dat ten stelligste. Salomo moet hierover oordelen. Hij beveelt het kind in tweeën te hakken en ieder de helft te geven. De ene moeder smeekt dit niet te doen, maar het dan maar aan die ander te geven. Salomo concludeert dat zij dus de echte moeder is. Als de Israëlieten dit vonnis horen, krijgen ze groot ontzag voor Salomo, want ze begrijpen dat hij het recht handhaaft met goddelijke wijsheid.

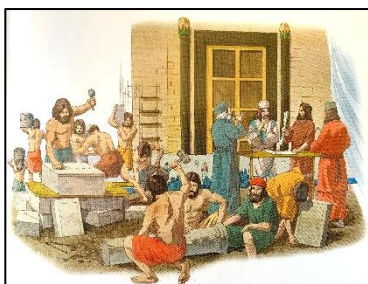
Tempelbouw

Salomo geeft opdracht een tempel voor God te bouwen. Salomo en koning Chiram van Tyrus roemen beiden de God van Israël en sluiten een verdrag met elkaar. Destijds leverde Chiram al aan David veel

materialen voor de tempelbouw. Chiram levert ook nu ceders, cipressen, sandelhout en goud, vaklieden en knechten. Salomo levert als tegenprestatie voedsel voor het hof van Chiram.

Salomo laat uit heel Israël mensen komen om herendiensten te verrichten. Grote aantallen werklieden en vakmensen uit beide landen maken, in een prima samenwerking, pasklare blokken steen en pasklare balken voor de bouw van de tempel en vervoeren dit naar de bouwplaats. De locatie van de tempel, de dorsvloer van Ornan op de berg Moria, is destijds al door David aangewezen. Op de berg Moria moest Abraham destijds zijn zoon Izaak offeren. Op de dorsvloer van Ornan bouwde David een altaar na de straf met de pest.

De bouw begint, zo staat er geschreven, 480 jaar na de uittocht van Israël uit Egypte. De afmetingen van de tempel en de voorhal zijn allemaal voorgeschreven. De tempel krijgt kozijnen en traliewerk en rondom een galerij met verdiepingen. Ook daarvan worden de afmetingen aangegeven. Bij de bouw worden alleen stenen gebruikt die al in de groeve zijn afgewerkt. Zodoende is er tijdens de bouw geen enkel geluid te horen van hamers,

houwelen en andere ijzeren gereedschappen. Trappen geven toegang tot de eerste en tweede verdieping. De dakconstructie bestaat uit balken van cederhout. De achterste zaal, het allerheiligste, ontstaat via een raamwerk van planken, bekleed met cederhout. Al het cederhout aan de binnenkant van de tempel wordt met houtsnijwerk afgewerkt. Als extra versiering worden de wanden met

edelstenen bezet. Het houtwerk bedekt overal de stenen. Niet alleen de zaal van het allerheiligste, waar de ark van het verbond komt te staan, wordt met bladgoud bekleed, ook het altaar en de twee cherubs en de hele binnenkant van de tempel. Om de binnenplaats en de voorhof wordt een ommuring van drie lagen steen aangebracht met daarop cederhouten balken. De tempelbouw duurt zeven jaar en wordt tot in detail volgens plan gemaakt. (*link Tempel 20*) De tempel zelf is ongeveer 30 m lang, 10 m breed en 15 m hoog.

Voor de inrichting van de tempel zet Salomo vaklieden in. Churam uit Tyrus (zoon van een bronsgieter) maakt al het brons- en koperwerk: de zuilen in de voorhal, het koperen wasvat, tien verrijdbare spoelbekkens en offerschalen. Salomo laat verder allerlei voorwerpen voor het interieur van de tempel maken: het altaar, de tafel voor het toonbrood, de lampenstandaards met lampen en snuiters en messen, offerschalen, kommen en vuurbakken, alles met goud bekleed. Nadat al het werk gereed is, laat Salomo de wijgeschenken van zijn vader David naar de tempel overbrengen. Hij bergt het goud en zilver en andere voorwerpen op in de schatkamer van de tempel.

Vervolgens brengt Salomo in bijzijn van alle oudsten en stamhoofden de ark van het verbond over naar de tempel. Daarbij wordt een offerplechtigheid gehouden en feest gevierd. De ark wordt onder de vleugels van de cherubs geplaatst. In de ark bevinden zich de twee stenen platen die Mozes destijds op de berg Horeb van God kreeg. Hierop zijn de regels van het verbond vastgelegd. Als de priesters de ark naar binnen

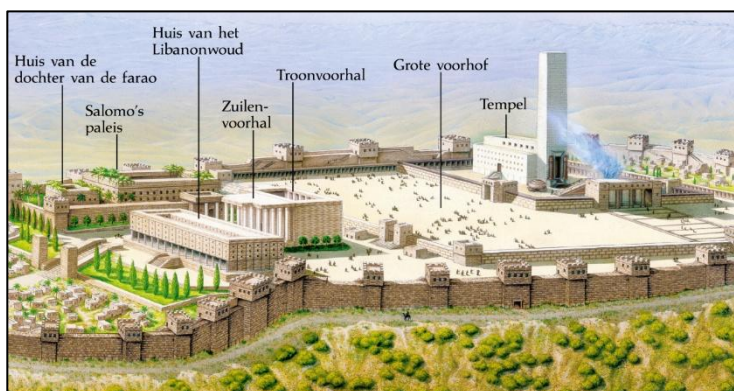

hebben gebracht, schallen de trompetten en cimbalen en heffen de zangers een loflied aan “De HEER is goed, eeuwig duurt Zijn trouw”. Op dat moment vult een wolk de tempel van God, de majesteit van God vult de hele tempel.

De tempel is gereed en God spreekt tot Salomo “Als jij je strikt houdt aan mijn voorschriften, rechtsregels en geboden, zal ik Mijn belofte aan jouw vader David nakomen. Ik zal te midden van de Israëlieten komen wonen en het volk Israël niet in de steek laten”.

Salomo zegt tegen God “Ik heb voor U een vorstelijk huis gebouwd dat voor altijd U woning kan zijn”. Heel de aanwezige gemeenschap van Israël gaat staan. Salomo vervolgt “Geprezen zij de HEER die zijn belofte aan mijn vader David is nagekomen”. En hij verhaalt aan het volk hoe het allemaal is gegaan, vooral ook met de bouw van de tempel. Salomo wendt zich naar het altaar, heft zijn handen naar de hemel, prijst God om zijn grootheid en doet, geknield voor het altaar, smeekbeden voor diverse toekomstige situaties, met het verzoek aan God: “Als dan iemand bij uw altaar in deze tempel komt, luister dan naar zijn gebeden en verhoor”. Salomo zegent heel het volk: “Moge God u in alles bijstaan” en houdt hen voor “God toegenegen te blijven en Zijn geboden te houden”, opdat alle volken op aarde zullen beseffen dat de HEER God is, Hij alleen. Onder het brengen van veel offers wordt de tempel ingewijd. Het volk viert veertien dagen feest, waarna ieder huiswaarts keert, opgewekt en blij om al het goede dat God heeft gedaan.

Smeekbeden
"God verhoor ons"

Na de bouw van de tempel bouwt Salomo een paleis voor zichzelf. Daar doet hij dertien jaar over. Het wordt een groot paleis met een hal, een zuilenhal, een troonzaal om daarin recht te spreken en daarachter een hof met veel woonvertrekken. De constructie van de elke ruimte bestaat ook hier uit op maat gezaagde blokken steen met daarop cederhouten balken. Het hele plafond van de troonzaal is ook van cederhout.

Als Salomo klaar is met de tempel, zijn paleis en nog andere bouwwerken, verschijnt God voor de tweede keer aan hem: "Ik heb je smeekbeden gehoord en de tempel gemaakt tot heilige plaats om er voor altijd te wonen, niets daar zal Mij ontgaan". En weer belooft God hem een onwankelbare troon als hij Hem blijf dienen. Maar ook waarschuwt Hij: "Als jullie Mijn geboden niet bewaren, Mij verlaten en andere goden gaan dienen, dan zal Ik jullie verlaten, dan zal Ik de Israëlieten verdrijven van hun grondgebied en dan zal deze tempel een puinhoop worden. Israël zal dan bij alle volken het mikpunt worden van hoon en spot".

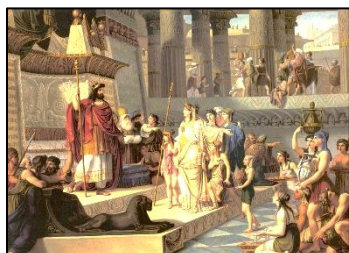
Blijf God
toegenegen

Salomo beloont koning Chiram van Tyrus voor het leveren van grote hoeveelheden ceders, cipressen, sandelhout en goud voor de tempel en zijn paleis. Hij schenkt hem twintig steden in Galilea. Salomo versterkt vele voorraadsteden. Hij legt de Kanaänitische volken die nog in Israël wonen herendiensten op. De Israëlieten zelf dienen hem als soldaten, wagentenaars, hofbedienden, opzichters, enzovoort. Salomo brengt drie maal in het jaar brandoffers en vredeoffers op het altaar in de tempel. Hij bezit koper- en turkooismijnen in de Sinaï. Hij laat een vloot bouwen bij Eilat, waarbij koning Chiram hem ervaren zeelui levert om de bemanning bij te staan. Deze vloot haalt voor Salomo veel goud uit Ofir.

Bezoek van de koningin van Seba

In de wijde omgeving van Israël wordt de wijsheid en rijkdom van Salomo opgemerkt.

Zo hoort ook de koningin van Seba ervan. Het land Seba ligt hoogstwaarschijnlijk in het huidige Ethiopië of in het huidige Jemen. In die omgeving ligt Ofir, het land van het goud, waar ook de vloot van Salomo het goud vandaan haalt. Het is het gebied waar Ofir en Seba, zonen van Joktan, een Semiet, destijds na de zondvloed terecht zijn gekomen. De koningin van Seba gaat naar Salomo om

door middel van raadsels te achterhalen of hij echt zo wijs is. Ze komt naar Jeruzalem met veel kamelen, beladen met reukwerk, goud en edelstenen. Salomo weet op al haar vragen en raadsels een antwoord. Als de koningin al die wijsheid hoort, al zijn rijkdom ziet, ook opmerkt hoe zijn hofhouding zich in alles gedraagt en hoe hij offers brengt in de tempel, is ze buiten zichzelf van bewondering. Het is allemaal nog grootser dan ze heeft gehoord. Wat een voorrecht hebben de mensen die in zijn nabijheid leven. Ze prijst de God van Salomo "Zijn liefde voor Israël is zo grenzeloos dat Hij u als koning heeft aangesteld om het voor altijd in stand te houden en om recht en gerechtigheid te handhaven". De koningin overlaadt hem met veel geschenken: goud, reukwerk, edelstenen en sandelhout. Het zeer waardevolle sandelhout gebruikt Salomo voor de tempel, voor zijn paleis en voor lieren en harpen. Salomo geeft van zijn kant koninklijke geschenken aan de koningin, zoveel ze maar wil. Na deze ontmoeting keert ze terug naar haar land.

Salomo's rijkdom en macht

Jaarlijks ontvangt Salomo een enorme hoeveelheid goud. Via handelskaravanen, winsten van zijn handelaren en afdrachten van overwonnen landen. Salomo heerst namelijk over alle koningen tussen de Eufraat en de grens met Egypte. Hij heeft een handelsvloot die de zeeën bevaart en elke drie jaar rijke ladingen aanvoert. Uit alle delen van de wereld komen elk jaar mensen naar hem toe om te luisteren naar de wijsheid die God hem geeft en zij brengen vele en dure geschenken mee. Van het goud dat hij ontvangt, maakt hij gouden schilden die hij in zijn paleis plaatst. Hij maakt een enorme troon van ivoor, bekleed met goud. De troon en de trappen ernaar toe zijn omgeven met leeuwen. Nooit eerder was er zo'n troon. Het drink- en eetgerei van Salomo is ook van goud. Salomo overtreft alle andere koningen op aarde in rijkdom en wijsheid. Hij bezit enorm veel paarden en wagens. Zijn handelaren halen dure paarden uit Egypte voor hem en leveren ook aan koningen van buurlanden.

Salomo's ontrouw

Naast de dochter van de farao, heeft Salomo nog veel, heel veel andere vrouwen: 700 en ook nog 300 bijvrouwen. De meeste van hen zijn buitenlandse vrouwen waarvan God tegen de Israëlieten had gezegd dat zij zich niet met hen mogen inlaten, anders zullen zij hen verleiden hun goden te gaan dienen. Dat is nu precies het geval met Salomo op latere leeftijd. Op zijn oude dag verleiden zijn vrouwen hem om Astarte, de godin van de Sidoniërs, en Milkom, de god van de Ammonieten, te gaan dienen. Salomo is niet meer met hart en ziel God toegedaan zoals zijn vader David dat wel was geweest. Hij laat zelfs offerplaatsen maken voor de eigen afgoden van al zijn buitenlandse vrouwen. God is woedend op Salomo om zijn ontrouw. Hij had hem nadrukkelijk verboden zich met andere goden in te laten. God vertelt hem dat het koningschap van hem zal worden losgescheurd omdat hij het verbond met God niet in acht neemt en ontrouw is geworden. Omwille van David en Jeruzalem zal God dat pas na de dood van Salomo doen en zal Hij zijn zoon niet het hele koningschap ontnemen, één stam zal hij hem laten houden.

Salomo's tegenstanders

God geeft aan Salomo een drietal tegenstanders. De *Edomiet Hadad* die destijds tijdens de strijd van David tegen Edom ontkomen is en onderdak gevonden heeft in Egypte. Hadad is lid van het koningshuis van Edom en trouwt met een schoonzus van de farao van Egypte. Na de dood van David en zijn legeraanvoerder Joab keert Hadad terug naar zijn land. Daar brengt hij veel schade toe aan Israël waar Salomo koning is.

Een andere tegenstander van Salomo is *Rezon*, een weggelopen dienaar van koning Hadadezer van Soba ten tijde van de overwinning van David op Hadadezer. Rezon en zijn kornuiten heersen sinds die tijd in Damascus als koningen over Aram. Zolang Salomo leeft, is Rezon vijand van Israël en brengt hij het land veel schade toe.

Een derde tegenstander van Salomo is zijn eigen dienaar, de *Efraimiet Jerobeam*. Hij wordt vanwege zijn goede inzet als opzichter aangesteld bij het dichten van de laatste bres in de Davidsburcht. Deze Jerobeam komt op een gegeven moment de profeet Achia tegen, die hem een boodschap van God overbrengt.

Salomo's koninkrijk zal verdeeld worden en Jerobeam krijgt tien van de twaalf stammen. Achia maakt dit aanschouwelijk door een nieuw kledingstuk in twaalf stukken te scheuren en Jerobeam tien stukken te geven. Deze symboliseren de noordelijke tien stammen van Israël. Achia legt uit waarom dit gebeurt en zegt ook dat de zoon van Salomo één stam zal houden. Want God wil dat er in Jeruzalem, de stad die Hij heeft uitgekozen om daar te wonen, altijd iemand zal zijn van het koningshuis van David. Jerobeam zal koning over Israël worden en God zal zijn koningshuis bestendigen als hij God net zo dient als David dat heeft gedaan. Als Salomo hiervan hoort, wil hij Jerobeam doden, maar deze vlucht naar farao Sisak in Egypte. Hij blijft daar tot de dood van Salomo.

Salomo's tegenstanders
- De Edomiet Hadad
- Rezon van Aram
- De Efraimiet Jerobeam

Salomo sterft

Salomo sterft na een regeringsperiode van 40 jaar. Hij regeerde vanuit Jeruzalem over heel het land. Hij wordt begraven in de Davidsburcht. Zijn zoon Rechabeam volgt hem op.